Bronchiolitis

ပသိဉ်ကျိုးအံ့ဖြည်း

Karen

ပသိဉ်ကျိုးညီးအံ့၊ ညီနှမ်မှတ်ဆါဘဉ်ကူဘဉ်ဂ်လ၊ ဖိသဉ်ဆံးဖိအသးနါပှါအပူ၊, ကဲထိဉ်ခီဖျိ တ်ဆါယါလ၊အမၤဘဉ်ဒိပသိဉ်တဖဉ်နှဉ်လိၤ. တ်ဆါယါအံ့၊ ကဒုးကဲထိဉ် တ်ကိ်အူကိ်ကဖးဒီးကဟားထိဉ်ဝဲလ၊ကလံၤကျိုၤအပူ၊, ဒီးမၤအါထိဉ်တ်ကိတ်ခဲလ၊တ်ကသါအဂိ်နှဉ်လိၤ.

ပသိဉ်ကျိုးညီးအံ့၊အါတက့ှ်ကဲထိဉ်အသးလ၊ဖိသဉ်ဆံးသးနံ့ဉ်စ၊နှ်ဒံးယုလါတဖဉ်, ဘဉ်ဆဉ်တဘျိတခိဉ်ကဲထိဉ်အသးလ၊ ဖိသဉ်ဆံး ၁၂ လါဆူအဖိခိဉ်တဖဉ်နှဉ်လိၤ.

ညီနှ်ကသံဉ်တဖဉ် တမၤဘျါပသိဉ်ကျိုးညီးတ်ဆါဘဉ်. ဖိသဉ်ဆံးတဖဉ်ကဘဉ်အိဉ်ဘှံးအိဉ်သါဝဲဒီးကဘဉ်အိဉ်တ်ထဲတဘျိတစဲး အဘျိအါအါ, ဒ်သိးတ်သုတဘှံးအသးအါတလ၊တဂ့ၤဖဲအအိနှ်အခါဒီးအနိ်ခိအထံအနိသုတသံးတဂ့ၤအဂိ်နှဉ်လိၤ.

နဖိမ့်အိဉ်ဒီး ပသိဉ်ကျိုးညီးနှဉ်, နကဘဉ်ဟးဆဲးတ်ဘဉ်ထွဲလိ်သးဒီးပှၤအဂၤတဖဉ်လ၊အခိဉ်ထံးစ့ၤသိအတိ်ပူ၊, ခီဖျိတ်ယါလ၊အဒုးကဲထိဉ် ပသိဉ်ကျိုးညီးတဖဉ်အံ့ၤဘဉ်ကူဘဉ်ဂ်တ်သ့ဝဲအယိလိၤ.

ပသိဉ်ကျိုးညီးအတ်ပနီဉ်ဒီးတ်အိဉ်ဖျါတဖဉ်

တ်ဆါစးထိဉ်အသးလ၊တ်ခုဉ်ဘဉ်, ဝံၤတ်ပနီဉ်အခိဉ်ထံးကတ်လ၊ကအိဉ်ဖျါထိဉ်လ၊နဖိအအိဉ်ပဉ်ယှာ်ဒီးတ်ကူးတဆံးတက့ှ်, နါ့ထံယွၤ မ့တမ့်၊ နါစ့ၤဘံးအသိးနှဉ်လိၤ. ဖဲနှဉ်အလိ်ခံတသိ မ့တမ့်၊ ခံသိဝံၤအလိ်ခံ, နဖိအတ်ကူးအံ့ၤကနးဒိဉ်ထိဉ်, ဒီးအကသါကိထိဉ်ဝဲနှဉ်လိၤ. အတ်ပနီဉ်တဖဉ်ပဉ်ယှာ်ဒီး–

- ကသါ၌
- ကသါသိဉ်လိၤဂ်ကသါယံးသိဉ်အသိး
- ကသါဝဲလ၊တ်ကိတ်ခဲအပူ၊–နကထံဉ်ဘဉ်အဂ့ာ်ယံ မ့တမ့်၊ အဘ့ဉ်လ၊အကိ်ဘိအဖိလာ်က့ၤနှ်လိၤလ၊အပူ၊ မ့တမ့်၊ အနါ့ကဟဉ်ထိဉ်ဖဲအကသါအခါ, ဖိသဉ်ဆံးဖိတဖဉ်ကပဲဝိုအခိဉ်သဉ်ယံဖဲကသါအခါ
- သ့ဉ်အုနှသးအ့ှနှဒီးလိၤကိ်
- အိဉ်တ် မ့တမ့်၊ အိထံကိခဲဝဲ.

တ်ပနီဉ်တဖဉ်အံ့ၤကနးဒိဉ်ထိဉ်ဝဲဖဲခံသိတသိ မ့တမ့်၊ သၢသိတသိဝံၤအလိ်ခံ, ဒီးနဖိဆံးအံ့ၤကဆိးက့ဝဲလ၊န္ဒံသိတ့ၤအသိ ၁၀ နှဉ်လိၤ. အဝဲကဆဲးကူးဒံးဝဲခံန္ဒံတ့ၤလိၤလ၊လ့ံ်န္ဒံတစ့ုနှဉ်လိၤ.

ကဘဉ်လဲၤထံဉ်ကသံဉ်သရ၊ဉ်အခါဖဲလဲဉ်

နကြားထံဉ်လိ်နကသံဉ်သရ၊ဉ်ဖဲနဆိမိဉ်လ၊နဖိအကိ်ဘယှၢ်ဘိညီးအခါနှဉ်လိၤ. အါတက့ှ်တ်ဆ၊ကတိ်ဖဲ, တ်မၤကွၢ်တ်ဒိသးနါပှါ အဲးစရ (X-ray), တ်ဒ့ဉ်းနှ်နါ့ထံအဒိ မ့တမ့်၊ တ်မၤကွၢ်သ့ဉ်တဖဉ်အလိ်တအိဉ် လ၊တ်မၤအီၤလ၊တ်ယုသ့ဉ်ညါကိ်ဘယှၢ်ဘိညီးတ်ဆါအဂိ်ဘဉ်.

နဖိအတ်ဂ့ၢ်ကိမ့်အိဉ်ထိဉ်လ၊ တ်ကသါအဂိ် မ့တမ့်၊ အိဉ်ဒီးတ်ဂ့ၢ်ကိလ၊တ်အိနှ်အဂိ်နှဉ်, အလိ်အိဉ်လ၊အကဘဉ်ထိဉ်တ်ဆါဟံဉ်သ့ဝဲနှဉ်လိၤ. ဖဲတ်ဆါဟံဉ်အပူ၊နှဉ်အလိ်အိဉ်လ၊ပှၤဘဉ်မှဘဉ်ဒါတဖဉ်ကမၤဝဲဒဉ်–

- တ်ကွၢ်သမံသမိးနဖိ
- ဟှဉ်အါထိဉ်အီးစံဉ်ကွဉ်
- ဟှဉ်အါထိဉ်တ်ထံတ်နိ်ခီဖျိ ကျိဘိလ၊တ်ဂိ်နှ်အီၤဆူနါ့ဒုပူ၊လ၊အတုၤလိၤဆူဟၢ၊ဖအပူ၊ (ကျိဘိလ၊နါ့အပူ၊), မ့တမ့်၊ တ်ထၢနှ်လိၤလိၤလိၤဆူသ့ဉ်ကျိၤခီဖျိ တ်သ့ိကသံဉ် (ဆဲးကသံဉ်ဆူ သ့ဉ်ကျိၤ မ့တမ့်၊ IV တ်ကူစါယါဘျါ).

တ်တဟှဉ် ကသံဉ်မၤသံတ်ဆါယါမ့်၊လ၊ ခီဖျိကဲထိဉ်အသးလ၊တ်ဘဉ်ကူဘဉ်ဂ်အယိလိၤ. ကသံဉ်မၤသံတ်ယါနှဉ်တမၤဘျါတ်ဆါဘဉ်ကူဘဉ်ဂ်တဖဉ်ဘဉ်. ကသံဉ်ဒ်အမ့်ကသံဉ်စတံရ့ဲ: (steroids), ကသံဉ် Adrenaline ဒီးကသံဉ်သးဘံးတဖဉ်တမၤစ၊ၜစ့ၢ်ကိ်းပသိဉ်ကျိုးညီးတ်ဆါတဖဉ်ဘဉ်နှဉ်လိၤ.

ဖိသဉ်တနိ်လ၊အိဉ်ဒီးပသိဉ်ကျိုးညီးတ်ဆါတဖဉ် ကအိဉ်လ၊တ်လိ်ဟ့ၤ်အလိ်လ၊ကနးထိဉ်ဝဲ၌သဒံးသ့နှဉ်လိၤ.**လဲၤကိ်းနဖိဆူတ်ဆါဟံဉ်ဂ့ၢ်ဂ်ိ်အုဝဲၤကျိုၤလ၊အဘူးတဖျာ်ဉ် ဖဲအကလံၤကျိုၤညီးတ်ဆါအပနီဉ်ဒီဉ် ထိဉ်အါထိဉ်ဒီးအဝဲသ့ဉ်–**

- အိဉ်ဖျဉ်တဘဉ်အလါဘဉ်
- အသးစ၊နှ်ဒံးဖိသဉ်အန့် ၁၀
- အိဉ်ဒီးပသိဉ်တ်ဆါလ၊အယ်ာ်အထ၊, သးတ်ဆါလ၊ ပဉ်ယှာ်လ၊အိဉ်ဖျဉ်ထိဉ်, ခိဉ်နှ်ာ်တ်ဆါလ၊အယ်ာ်အထ၊ မ့တမ့်၊ အိဉ်ဒီးမိ်ပှါတ်တူ၊်တ်ဆါအဂ်ၢ်စ့ၤ (အိဉ်ဒီးနိ်ခိဂ်ၢ်ကြြီဆ၊စ့ၤအကျိၤအကျဲ)
- မ့်ပှၤအဘီၤရံကျ၊နၢ၊ မ့တမ့်၊ ပှၤထိရှးကိးဖိတဖဉ်.

တ်ကွၢ်ထွဲကတီၤလ၊ဟံဉ်လ၊ဃီ

ဖိသဉ်ဆံးအါတက့ှ်လ၊အိဉ်ဒီးပသိဉ်ကျိုးညီးတ်ဆါတဖဉ်တ်ကူစါအီၤလ၊ဟံဉ်သ့ဝဲဖဲအထံဉ်လိ်ကသံဉ်သရ၊ဉ်ဝံၤအလိ်ခံနှဉ်လိၤ.နကွၢ်ထွဲနဖိသ့လ၊ကျဲဒ်–

- ပျဲနဖိအိဉ်ဘှံးအိဉ်သါအါအါ
- ဟှဉ်ဒုးအီအီၤနှ်ထံခဲအံ့ၤခဲအံ့ၤ, မ့တမ့်၊ တ်နှ်ထံပလိလ၊အဆံးအစ့ၤတလိ်လိ်တက့ှ်. တ်အံ့ၤကမ့်ဒ်သိးအသုတလိၤဘှံးအါတလ၊အဂိ်ဖဲအအိနှ်အခါ, ဒီးမၤလိၤတ်ဒ်သိးအနိ်ခိအထံအနိသုတသံးတဂ့ၤအဂိ်နှဉ်လိၤ.
- ကသံဉ် စလ့ (Saline) စီၤနါ့ မ့တမ့်၊ ကသံဉ်ပြိနါ့မၤစ၊နဖိလ၊ကမၤဖျိအနါအ့ှဉ်ဖဲအနါ့ကျိၤပူ၊, ဒ်သိးကပျဲနဖိလ၊ကအီဘဉ်နှ်ဂ့ၤဂ့ၤဘဉ်ဘဉ်အဂိ်လိၤ.
- တဘဉ်ပျဲပှၤအီမိ်လ၊ဟံဉ်ပူ၊ မ့တမ့်၊ ဖဲနဖိအကပ၊တတ့ၤ. တ်အံ့ၤမ့်တ်အကါဒိဉ်ဖဲဖိသဉ်လ၊အိဉ်ဒီး တ်ကသါတ်ဆါတဖဉ်အသိးအကျါနှဉ်လိၤ.

နကဘဉ်က့ၤထံဉ်ကဒါက့ၤနကသံဉ်သရ၊ဉ် ဖဲနဖိအပသိဉ်ကျိုးမ့်ညီးဒီး–

- ကူးဝဲဒီးအနးဒိဉ်ထိဉ်အခါ
- အိနှ်စ့ၤနှ်၊ တတ်ဒ်ညီနှ်အိဝဲအသိး မ့တမ့်၊ ဂ့ၢ်လိ်လ၊ကအိထံ

- ဖျါလ၊တၫ်ဘုံးအသး မ့တမ့ၫ် ဖျါလ၊အမံခ့အါန့ၫ်ဒ်းညိနၫ်အသိး
- နဘဉ်ယိဉ်တၫ်လ၊တၫ်ဂ့ၫ်တမံၤမံၤဒါ.

လဲၤဆုနကသံဉ်သရၢ်ဉ် မ့တမ့ၫ် တၫ်ဆါဟံဉ်အဂ့ၫ်ဂီၫ်ဆုဝဲၤကျိုၤအလီၫ်ဖဲနဖိမ့ၫ်အိဉ်ဒီး–

- အိဉ်ဒီးတၫ်ဂ့ၫ်ကီလ၊အကကသါ, ကသါတဘဉ်လီၫ်ဘဉ်စး မ့တမ့ၫ် ဖဲအိဉ်ဘုံးအခါကသါဝဲၣ
- အီနၫ်တန့ၫ်ဒ်ညိနၫ်အသိးခီဖျိကူးဒီးကသါသိဉ်အယိ
- အမဲာ်သဉ်အလွၫ်ဆီတလဲအသးဖဲကူးအခါ
- အိဉ်ဒီးဖံးဘ့ဉ်လ၊အလီ၀ါဒီးကပၤဘဉ်စိဉ်.

ကိးတၫ်ဆါဟံဉ်သိလ့ဉ်တဘျီဃီဖဲနဖိမ့ၫ်ဂုဉ်ကသါ မ့တမ့ၫ် အထးခိဉ်မ့ၫ်ထိဉ်လါအခါတက့ၫ်.

တၫ်ဂ့ၫ်အကါဒိဉ်လ၊နကဘဉ်သ့ဉ်နိဉ်ထိဉ်တဖဉ်

- ပသိဉ်ကျိုၤအံဉ်ဖိညီးတၫ်ဆါအံၤမ့ၫ်သးနၫ်ပှၫ်တၫ်ဆါလ၊ကဲထိဉ်ညိနၫ်အသး, ကဲထိဉ်ခီဖျိတၫ်ယူးတၫ်ယၫ်, လ၊အမၤဘဉ်ီဖိသဉ်ဆံးတုၤအေသးအိဉ် ၁၂လါတဖဉ်နှဉ်လီၤ.
- ဖိသဉ်တဖဉ်ညိနၫ်ဆူးဆါဝဲ နွံသိဆုအသိ ၁၀အတိၫ်ပူၤလီၤ. တၫ်ဆါဘဉ်ဂ် အိၤလ၊အခိဉ်ထံးစုၤသိအတိၫ်ပူၤနှဉ်လီၤ.
- မၤနၫ်တၫ်ကူစါဖဲနဖိမ့ၫ်အိဉ်ဒီးတၫ်ဂ့ၫ်ကီလ၊ အကကသါ, အီနၫ် မ့တမ့ၫ် အီထံအခါတက့ၫ်.
- ကသံဉ်ကသိတဖဉ် ညိနၫ်တၫ်တသူအိၤလ၊ကကူစါ ပသိဉ်ကျိုၤအံဉ်ညီးတၫ်ဆါအဂိၫ်ဘဉ်. ဖိသဉ်ဆံးတဖဉ် ကဘဉ်အိဉ်ဘုံးအိဉ်သါဒီးအိထံတဆံးတက့ၫ်လ၊အါဘျိအတိၫ်ပူၤလီၤ.
- မၤလီၤတၫ်ဒ်သိးနဖိအကပိာ်ကပၤကပူၤဖျဲးဒီးတၫ်အိမိာ်အိခ့ၢးတက့ၫ်.

လ၊ကသ့ဉ်ညါအါထိဉ်တၫ်ဂ့ၫ်တၫ်ကျိုၤတဖဉ်အဂိၫ်

- ဖိသဉ်တဖဉ်အဂိၫ်ဆူဉ်ၣတၫ်ဂ့ၫ်တၫ်ကျိုၤ–တၫ်လိၤကိၫ်လ၊ဖိသဉ်တဖဉ်အပူၤ (rch.org.au/kidsinfo/fact_sheets/Fever_in_children)
- ဖိသဉ်တဖဉ်အဂိၫ်ဆူဉ်ၣတၫ်ဂ့ၫ်တၫ်ကျိုၤ–တၫ်မၤစၫ်လီၤတၫ်ဆါကသံဉ်လ၊ဖိသဉ်အဂိၫ် (rch.org.au/kidsinfo/fact_sheets/Pain_relief_for_children)
- Dr Margie: နကဘဉ်သ့ဉ်ညါတၫ်ကူးအိဉ်ဝဲအါကလုာ်လ၊ဖိသဉ်တဖဉ်အဂိၫ်ဒ်လဲဉ်အဂ့ၫ် (rch.org.au/drmargie/2015/06/16/how-to-recognise-the-different-types-of-cough-in-children)
- Better Health Channel: ပသိဉ်ကျိုၤညီး (betterhealth.vic.gov.au/health/conditionsandtreatments/bronchiolitis)
- ထံဉ်နကသံဉ်သရၢ်ဉ်တက့ၫ်.

ဘဉ်တၫ်မၤလဲၤထိဉ်လဲၤထိဝဲခီဖျိ The Royal Children's Hospital ယုာ်ဒီးတၫ်ဆိဉ်ထွဲဟဲလ၊ဝံးထိရံယါကိၫ်စၫ်နှဉ်လီၤ. rch.org.au/kidsinfo

တၫ်ကွၫ်ကဒါက့ၤ ၂၀၁၈

ဖိဒံဖိသဉ်ဆူဉ်ၣတၫ်ဂ့ၫ်တၫ်ကျိုၤအံၤတၫ်ဆိဉ်ထွဲအိၤလ၊ The Royal Children's Hospital Foundation နှဉ်လီၤ. လ၊ကဟ့ဉ်မၤဘူဉ်အဂိၫ်, ကွၫ်ဖဲ rchfoundation.org.au တက့ၫ်.

တၫ်တဟံးမူဒါလ၊တၫ်ဂ့ၫ်တဖဉ်အဖိခိဉ်

တၫ်ဂ့ၫ်တၫ်ကျိုၤတဖဉ်အံၤတၫ်တဘဉ်ဟ်အီၤလ၊တၫ်ဂ့ၫ်တၫ်ကျိုၤလ၊နတၫ်ပိဉ်ယှာ်ဒီးနကသံဉ်သရၢ်ဉ် မ့တမ့ၫ် ဆူဉ်ၣပှၤဘဉ်မူဘဉ်ဒါတဖဉ်အလီၫ်ဘဉ်. RCH ကျဲးစးအဂ့ၤကတၫ်ဒ်သိးတၫ်ဂ့ၫ်တၫ်ကျိုၤအံၤကမ့ၫ်ဝဲတီဝဲဝဲတၫ်ဒဲးကျုံးထုးထိဉ်အီၤအခါနှဉ်လီၤ. RCH တဟံးမူဒါလ၊တၫ်ကမဉ်, တၫ်နၫ်ပၫ်ကမဉ် မ့တမ့ၫ် တၫ်ကူစါယါဘျါလ၊အကဲထိဉ်လိဉ်ထိဉ်ဖဲတၫ်ယၤဖျါထိဉ်အီၤဖဲလဲာ်ဟ့ဉ်ယုၫ်တဖဉ်အံၤအဖိခိဉ်အံၤနီတမံၤဘဉ်. တၫ်ဂ့ၫ်တၫ်ကျိုၤတဖဉ်အံၤတၫ်မၤသိထိဉ်က့ၤအီၤထိဘီလီၤ. ထိဘီမၤလီၤတၫ်ဘဉ်အီၤလ၊နဒီးနၫ်လဲာ်ထုးထိဉ်လ၊တၫ်မၤသိထိဉ်အီၤဖဲကတိၫ်အံၤတဘဉ်နှဉ်တက့ၫ်.